

Ki emlékszik még rájuk...?

Bizonyára kialakulóban van már a város új roman ikája, csak mi még nem vesszük észre. Lehetséges, hogy a ma ifjúsága majd deres fejjel olyan vágyakozással beszél a szürketaxiról min: mi az omnibuszról.

Pedig mindenki beláthatja, hogy egy szép májusi estét Pesten omnibusz és konflis nélkül el sem lehet képzelni!

Igen, a régi keretek még állnak, de észrevétlenül új élettel telítődnek. És ez így helyes. Mert, ha nem így volna rendjén, akkor nekem most nemsokára Szolimán pasa janicsárjaival kellene találkoznom a Királyfürdő környékén...

Hazaffy Veray bácsi...

Lassan eltűnedeznék a régi, ismert pesti figurák s helyükbe újak toppannak elő. Csak várni kell türelmmel. Hazaffy-Veray bácsi se született egyik napról a másikra. Egyszer csak itt volt. Pörge ka'apja mellett filméte és árvalányhaj lobogott, kezében cizelált fokost forgatott, hóna alatt saját kiadású verseit szorongatta. Pitukés dolmánya, sarkantyús cí-mája hoztartoztak a pesti éjszákához. Tíz krajcárért vesztegette szel'eme virágait. Ha nem vettél belől, akkor k'üáll szette mellét és scavalni kezdett. Inkább fizettél.

A tanár úr...

Nem így a „tanár úr“, aki pontosan az ellenkezője volt Hazaffy Veraynak. Kopott, polgári ruhában szerénykedett, rojtos kabátujjából állandóan előugrott gömbölyű kaucsuk kezelője. Vastag pápaszeme mögül szigorúan nézett áldozatára. Csak állt és várt. Húszfillérnél kisebb, vagy nagyobb adományt nem fogadott el. Ha egy koronát teltél eléje, felháborodottan adott vissza nyolekvan fillért. Jellemre megingathatatlan volt.

Sajó...

Ugyanezt már nem mondhatom Sajóról, aki az irodalmi kávéházakat látogatta, de lehetőleg délután. Zöldesfényű szakettja hanyag eleganciával lobogott cinege lábai körül. Vékony bambuszbotjára támaszkodva, főleg a színészeknek ujságot a nagy lelkesedéssel, hogy új filmszerződést kapott, de addig is némi kölcsönre volna szüksége. Körülményes ceremóniával húzta le fehér c'rnakesztyűjét, ha a „baráti segítséget“ átvette. Mindenki a barátja volt, már négy fl'let is elf'gadott, ezzel szemben a tizesből nem adott vissza. Egy körüti fodrász mindennap ingyen megberetválta, azzal a kikötéssel, hogy a püdert nem szabad letörölni. A borbély jól mulatott ezen

mert hallatlanul mulatságosnak tartotta. Sajó is boldog volt, mert a vastagon püderozott arcol felelte elegánsnak tartotta. A kirakalok üvegtáblái előtt órákhosszat gyönyörködött saját, fehérre mázolt képében. Ő is köddé vált, eltűnt.

Urban...

Eppen így elfujta az idő Urbánt is. Szomorú, nagy darab, paraszti ember volt. Ott álldogált, télen-nyáron fehér gyolcsgalyában a Körút, vagy a Rákóczi út valamelyik csatornanyílása előtt. Hóna alatt az elmaradhatatlan kenyércipóva! Honnan szerezte, örökké rejtély marad. Hosszú karjai a térdéig lógtak, s csak néha mozdult meg, amikor csodálkozva a fejét megvakarta. Előtte a világ legizgalmasabb és legértékettebb rejtélye a kanálisablak volt. Egész életén át kitartóan csak azt bámulta. Megélt belőle.

A „vivómester“...

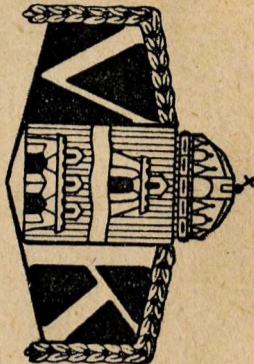
Ha nem is ilyen groteszk figura, de mulatságos jelenség volt a „vivómester“. Lmerte mindenki, aki a korzón megfordult. Állandóan karcsúra szabott, hosszú szürke zakóban járt. Kitömött váll, hegyes, vastagon pomádézott bajusza csak növelte harcias kül'sejét. Peckesen járt és fekete s'atabotját mindig úgy tartotta, mintha karddal tisztelgessen egy láthatatlan diszszázad előtt. Előtte kimért lépésekkel haladt két kis fia. A gyermekek nem mertek se jobbra, se balra nézni. Ez volt a teteje az apai szigornak, amit a pestiek valaha is láttak. A gyerekek azóta már bizonyára megnősültek és beretválkoznak. Egyébként a beavatottak sugdosni kezdték, hogy ez a félelmetes olasz gladiátor nem is vivómester, hanem egy szelid, nyugalmazott postatisztviselő. Egy évtizedig pusztá jelenlétével rettegésben tartotta a várost.

*

És ki tudná felsorolni azokat a régi, nyomtalanul eltűnt ismerős arcokat, akik úgy hozzátartoztak a régi Pest hangulatához, mint a harangszó a veszernyéhez. Mint például a Napoleon-szakállas hordár a Váci utcában, aki már-már akkor öreg volt, amikor rövid nad'ágot hordtam, és még mindig fiatalosan mozgott a zálogházak környékén, amikor őszülni kezdtem.

Amint nem árulnak már éjjelente se virstlit, se „Lufballont“ a Rákóczi úton. Épígy eltűntek a pitlibárok, ahol záróra után igen jó szilvóriumot lehetett kapni a kocsimosóktól. Azután átkóborolha sz egy egész éjszakát Budán, anélkül, hogy kucséberrel találkozna. Talán meguk alá temették a régi házakat? Még néha feltűnik egy ismerős árnyék, de a múlt emlékének bizonyul. (M. A.)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	M. A.)		
Cím:	Ki emlékszik még rájuk?		
Forrás:	Keszthelyi Népe		
(Hely)	1947 máj. 27	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
Tárgy	308		
Hely	"1909"		
Idő	"1909"		
Személy			
Helyszám			
Oszályozás			

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8901